

Her er noen av temaene du kan lese mer om:

- EU's nye maritime politikk s. 1-2
- Ambassadøren har ordet s. 2
- EU-bistand åpnes for norsk deltakelse s. 3
- Ung i Europa – Volontørtjenesten s. 3

- Utsendte arbeidstakere: Mindre byråkrati og mer informasjon s. 4
- Sosiale tjenester er ikke som andre tjenester s.5
- Tjenestedirektivet: mot enighet s. 5
- Reisebrev fra EU's besøksprogram s. 6
- Kort nytt s. 7
- Schumandagen s. 7

- Utvidelsen – en suksess for både gamle og nye EU-medlemmer s. 8

Redaksjonen avsluttet
22.06.2006

EU's nye maritime politikk

Trenger EU en integrert maritim politikk? Hvordan skal EU's hav- og kystområder forvaltes? Hvordan kan ressursene utnyttes på en bærekraftig måte? Slike spørsmål er utgangspunktet for Kommisjonens nye grønnbok om maritim politikk. Grønnboken ble lagt fram 7. juni og har som mål å knytte sammen kunnskap, erfaring og visjoner slik at Europa kan føre en mer samordnet og bærekraftig politikk på dette området

Europa har alltid vært tett knyttet til havet, både gjennom handel og gjennom de store oppdagelsene. I dag er omtrent 70 millioner europeere bosatt langs Europas 68.000 kilometer lange kystlinje. Maritime regioner står for over 40 % av Europas BNP. 90 % av Europas utenrikshandel fraktes sjøveien. Europeisk shipping, verftsindustri, olje- og gassvirksomhet samt fiskerinæring er helt avhengig av disse ressursene. Utfordringen er at Europas maritime virksomhet er splittet og fragmentert. Næringer som er avhengig av felles ressurser samarbeider ikke godt nok. Uten samarbeid undergraves Europas vekstpotensial.

Barroso i førersetet

Kommisjonens president, José Manuel Barroso, tok selv initiativet til grønnboken i mars i fjor. En arbeidsgruppe har det siste året konsultert interessegrupper og myndigheter i Europa. Gruppen har besøkt USA og Canada, land som allerede har en integrert maritim politikk. Lederen for gruppen, John Richardson, har også besøkt Norge for å lære av det norske maritime miljøet. Den endelige versjon av grønnboken ble lagt frem i Brussel 7. juni.

1 EUR: 7,9140 kr
(22. juni 2006)

Veien mot en integrert europeisk maritim politikk

Nylig holdt jeg et innlegg om EUs felles fiskeripolitikk på Midtnorsk Fiskerikonferanse i Kristiansund. Dette var faktisk første gang jeg ble invitert til å snakke om temaet etter at jeg tok over som leder for Europakommisjonens delegasjon våren 2004. Fiskeripolitikken er ett av de vanskelige områdene i forholdet mellom EU og Norge, men også her står vi overfor felles utfordringer. Et eksempel på dette er ulovlig

fiske i Barentshavet; et tema EUs fiskerikommisær Joe Borg og fiskeriminister Helga Pedersen har diskutert ved flere anledninger. Problemer som dette krever samarbeidsløsninger over grensene.

Reformen av EUs felles fiskeripolitikk i 2002 la grunnlaget for en mer langsiktig ressursforvaltning. I Norge blir EUs fiskeripolitikk ofte møtt med kritikk. Dette er kanskje naturlig når den sammenlignes med den norske fiskeripolitikken, som i en årrekke har vært et ledende eksempel på god ressursforvaltning. Da EUs fiskerikommisær besøkte Norge i fjor, uttrykte han beundring for den norske modellen og påpekte at han ønsket å lære av norske erfaringer på flere områder. Når dette er sagt, bør det legges til at EU med sine 25 medlemsland og 450 millioner innbyggere står ovenfor utfordringer av andre dimensjoner enn Norge. Med sine 4,5 millioner innbyggere forvalter Norge en av verdens beste fiskebestander i havområder som tilsvarer 1/3 av EUs havområder. Økonomiske og sosiale interesser vil alltid påvirke beslutningsprosessen. Utfordringen er å finne balansen mellom vekst og vern i et Europa som i økende grad er utsatt for konkurranse fra

nye aktører på verdensmarkedet. Hvordan sikre bærekraftig økonomisk vekst i Europa er da også en problemstilling som gjennomsyrrer EU i dag, uansett om det gjelder det indre marked, handel eller transport. Dette er også et hovedtema i Kommisjonens grønnbok om EUs fremtidige maritime politikk.

Grønnboken vil hjelpe medlemsland, interessegrupper og det sivile samfunn med å finne felles løsninger på felles utfordringer. Det er ikke dermed sagt at resultatet vil bli at mer reguleres på EU-nivå. Kommisjonens målsetting med den fremtidige maritime politikken er å kombinere økonomisk vekst med effektiv beskyttelse av miljøet. Dette skal skje gjennom økt samarbeid mellom forskjellige næringer, for eksempel shipping, turisme, olje og gass, fiskeri og havbruk. For et Europa – og da tenker jeg på både på EUs medlemsland og våre EØS-partnere - hvor maritime tradisjoner står sterkt og marineressurser er av omfattende betydning, bør arbeidet med grønnboken være av stor interesse.

Percy Westerlund

Forts. fra side 1

Fra sektortilnærming til integrert politikk

Målet med grønnboken er å utvikle en integrert maritim politikk i EU, og den skal kartlegge områder hvor det er hensiktsmessig for medlemslandene å styrke samarbeidet på EU-nivå. Kommisjonen analyserer derfor utfordringer i flere sektorer. I dag er politikken i EU og i medlemslandene ofte sektorbasert, noe som kan bidra til økt press på ressursgrunnlaget og føre til konflikt mellom interessegrupper. Denne oppdelingen undergraver EUs muligheter til å sikre en bærekraftig utvikling i den maritime sektor. Kommisjonens hovedtanke er å skape synergi mellom disse sektorene, slik at ressursgrunnlaget i havet og langs kysten blir bedre beskyttet, samtidig som det økonomiske vekstpotensialet i EU øker.

EUs veivalg fremover

Grønnboken peker på flere mulige prioriteringsområder som kan styrke

maritime næringer. For det første må ressursgrunnlaget ivaretas. Miljødimensjonen er forankret i Kommisjonens strategi for det marine miljø. (se lenke for mer informasjon). Kunnskap om hav- og kystområder er i den sammenheng av stor betydning. Satsing på maritim forskning og utvikling, både på europeisk og nasjonalt nivå, er derfor en hjørnestein i grønnboken. Kompetanseheving og utdanning i rederisektoren er også vektlagt. Bosetting og utvikling av kystturisme diskuteres også. Målsettingen er å skape aktivitet som gjør kystregioner mer attraktive og levedyktige. Grønnboken har også en sentral internasjonal dimensjon, som berører både internasjonal skipsfart, maritim sikkerhet og miljø. EU er for eksempel allerede i dag en drivkraft internasjonalt når det gjelder utvikling av nytt regelverk for maritim sikkerhet.

Kommisjonen ønsker nå at flest mulig, enten individuelt eller gjennom inter-

essegrupper og myndigheter, skal komme med innspill på grønnboken. Høringsprosessen startet den 7. juni og vil vare fram til juni 2007.

Kommisjonens maritime politikk

Kommisjonens strategi for det maritime miljø

EU-bistand åpnes for norsk deltakelse

En rekke av EUs bistandsprosjekter er nå åpnet for norsk deltakelse. Dermed kan norske aktører konkurrere om deltakelse i prosjekter med en ramme på over 30 milliarder kroner årlig.

Deltakelse i EUs bistandsprosjekter har i stor grad vært forbeholdt aktører fra EUs medlemsland. Dette er nå forandret etter at EU har gjennomført en stor reform av sin bistandspolitikk. Store deler av bistandsmidlene er avbundet, og dermed er EØS-landene inkludert i ordningene sammen med kandidatlandene Bulgaria, Romania, Kroatia, Makedonia og Tyrkia.

Mer enn 160 land

Det er bistandsmidler som kanaliseres gjennom generaldirektoratet EuropeAid som nå åpnes for norske aktører. EuropeAid opererer i mer enn 160 land og har et budsjett på mer enn 7 milliarder euro, eller godt over 50 milliarder kroner. Norske aktører kan nå konkurrere om deltakelse i de fleste av prosjektene, med en samlet ramme på over 30 milliarder kroner årlig.

For norske organisasjoner og bedrifter kan det få stor betydning å få tilgang til disse prosjektene. Bedriftene kan søke om å bli leverandører eller underleverandører i et bredt utvalg prosjekter, og blir vurdert på lik linje med bedrifter i EU-land. Bedriftene blir valgt ut fra hvor godt tilbud de kan gi og hvilken nytte det vil ha for mottakerne.

Stor bistandsreform

Regelendringene kommer som ledd i en stor reform av EUs bistandspolitikk. Fokuset flyttes fra giverlandene til mottakerlandene, og mer effektiv bruk av bistandsmidlene er det overordnede målet. I praksis betyr det at det blir av mindre betydning hvem som leverer varer og tjenester, så lenge de gir best mulig nytte for mottakerne.

EU går dermed bort fra at bistandsmidler blir bundet til kjøp av varer og tjenester fra giverlandet. Dette åpner for at andre u-land kan være leverandører i bistandsprosjektene, noe som gjør det lettere å oppnå økt handel u-landene imellom. Dette er helt i tråd med reformens mål: utvikle lokale markeder og støtte regional integrasjon.

Fortsatt unntak

Selv om de fleste prosjektene automatisk er åpne for norsk deltakelse, er det fortsatt unntak. Norske aktører er fremdeles utestengt fra prosjekter i Afrika, Stillehavet og Karibia (ACP-landene). Mange av disse prosjektene finansieres gjennom Det europeiske utviklingsfondet, og her har bare aktører i de bidragsytende landene, dvs. EUs medlemsland, tilgang. Riktignok har norske aktører i prinsippet tilgang også her, men foreløpig er det ingen automatikk i dette. Det skjer først når en ny bistandsavtale (Cotonou-avtalen) blir ratifisert, noe som kan ta opp til flere år.

Bygging av brannstasjon i Serbia finansiert av EuropeAid

Volontørtjenesten – Europa for dine føtter!

Hva er vel bedre enn å reise, få arbeidserfaring, hjelpe til der det trengs og samtidig lære masse om nye regioner, kulturer og språk? Gjennom volontørtjenesten støtter EU unge mennesker med arbeidslust og tiltakslust og som har lyst til å lære Europa å kjenne ved å jobbe i utlandet.

Volontørtjenesten er et tilbud til alle unge mellom 15 og 25 år som har lyst til å komme seg ut i Europa for å jobbe som frivillige. Arbeidet kan variere veldig – en kan jobbe på et barnehjem i Italia, i en nasjonalpark i Østerrike eller på en filmfestival i Belgia. Kost og losji og til og med lommepenger blir dekket.

Norge sender ut mange unge volontører, og for hvert år benytter stadig flere seg av tilbudet. Etter endt opphold kan volontørene fortelle om både kultursjokk og store forskjeller, men også om mange nye venner og ikke minst nyervervede språkkunnskaper. Mange opplever også å se sitt eget hjemsted i et nytt perspektiv. For regioner som sliter med fraflytting har derfor volontørtjenesten vært spesielt verdifull.

Fakta Volontørtjenesten

Volontørtjenesten er bare ett av tiltakene innenfor Ung i Europa-programmet som skal skape mobilitet blant unge. Andre tiltak støtter opp om lokale ungdomsprosjekter, gruppeutvekslingsprogrammer og opplæring av ungdoms- og barnearbeidere. Programmet har et budsjett på over 4 milliarder kroner.

Du kan lese mer om Ung i Europa og volontørtjenesten her <http://www.ungieuropa.no/>

Utsendte arbeidstakere:

Mindre byråkrati og mer informasjon

Diskusjonen rundt tjenstedirektivet har satt søkelyset på hvilket lands regelverk som faktisk gjelder for arbeidstakere som sendes til et annet EØS-land for å yte en tjeneste på midlertidig basis. Nye retningslinjer fra Kommisjonen skal redusere dagens byråkrati for bedrifter som leverer tjenester over landegrensene og bidra til en mer effektiv kontroll.

EUs indre marked gir rett til å yte tjenester på tvers av landegrensene. Dette innebærer blant annet at tjenesteytere har rett til å sende ut arbeidstakere til et annet EØS-land for en begrenset periode. For å sikre disse arbeidstakerne visse sosiale rettigheter, vedtok EU i 1996 det såkalte utsendingsdirektivet. Kort fortalt innebærer dette at bedrifter som sender en arbeidstaker til et annet EØS-land, må respektere en rekke regler som gjelder i landet arbeidstakeren sendes til (vertslandet). Dette kan være alt fra arbeidstid og hviletid, minste antall feriedager per år, minstelønn og overtidsbetaling, til helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Reglene må være lovfestet eller regulert gjennom allmenngjorte tariffavtaler.

Vertlandet har plikt til å overse at betingelsene fastsatt i utsendingsdirektivet faktisk er anvendt på utsendte arbeidstakere. Det har imidlertid hersket en del usikkerhet om hvilke krav vertslandet kan gjøre gjeldende overfor tjenesteytere fra andre EØS-land. Dette har resultert i en hel del dommer i EF-domstolen. Kommisjonen ønsket i utgangspunktet både å takle dette og forbedre samarbeidet mellom de nasjonale myndighetene i tjenstedirektivet, men dette ble ikke akseptert av Europaparlamentet. En rapport fra Kommisjonen viser dessuten at tilgang til informasjon og administrativt samarbeid mellom nasjonale myndigheter kan forbedres betraktelig.

Dette er bakgrunnen for at Kommisjonen i april la frem retningslinjer for utstasjonering av arbeidstakere. Hva sier disse retningslinjene rent konkret?

Et rimelig kontrollregelverk

For å effektivt kunne kontrollere at arbeidsvilkårene overholdes, kan vertslandet kreve at tjenesteyter er underlagt en viss kontroll, så lenge disse kravene ikke fører til urimelige og uforholdsmessige restriksjoner på tjenesteyter. Verts-

landet kan ikke kreve at tjenesteyter skal ha en permanent representant i vertslandet, systematisk forhåndskontroll eller registrering av utstasjonering. Derimot kan man kreve at tjenesteyter melder fra om utstasjonering innen arbeidet starter og oppbevarer dokumenter som for eksempel timeseddel på arbeidstedet.

Bedre informasjon og samarbeid mellom medlemslandene

Medlemslandene oppfordres til å gjøre det klart for arbeidstaker og arbeidsgiver hvilke deler av deres nasjonale regelverk som gjelder. Dessuten skal informasjonsutvekslingen mellom medlemslandene styrkes. De eksisterende samarbeidskontorene må ha nok ressurser til å kunne gjøre det nødvendige informasjonsarbeidet og raskt og effektivt svare på forespørsler.

Kontroll

For å kunne bekjempe ulovlig praksis, må vertslandet og tjenesteyterens hjemland (opprinnelseslandet) samarbeide og gi hverandre all informasjon som er nødvendig for å sikre effektivt tilsyn. Når uregelmessigheter er avdekket, må medlemslandene ha tiltak og sanksjoner som er effektive, forholdsmessige og avskrekkende. Utsendte arbeidstakere eller deres representant bør dessuten ha mulighet til å klage til relevante myndigheter i vertslandet.

Veien videre

Om ett år vil Kommisjonen rapportere om hvordan medlemslandene har fulgt opp retningslinjene. Hvis forbedringene ikke er tilstrekkelige, kommer Europakommisjonen til å foreta nødvendige tiltak, eventuelt ta i bruk overtredelsesprosedyrer.

Mer informasjon om utstasjonering av arbeidstakere

Sosiale tjenester er ikke som andre tjenester

Nødvendig avklaring

Sosiale tjenester var tidligere direkte forvaltet av det offentlige. Flere medlemsland moderniserer nå sine sosiale tjenester, ofte gjennom et samarbeid mellom offentlige og private aktører. Dermed stilles spørsmålet om hvordan EU-reglene berører disse tjenester. Alle interesserte parter – medlemslandene, sosiale partnere, frivillige organisasjoner og tjenesteytere – har sagt at de føler et behov for å få avklaringer på dette. Vladimír Spidla, kommissær for sosiale saker, har uttalt at sosiale tjenester er et vesentlig element i den europeiske sosiale modellen. Derfor er det veldig viktig at EU-regler som er anvendbare på dette området ikke hindrer en harmonisk utvikling. En ny rapport fra Kommissjonen er et første steg mot en avklaring, og den beskriver for første gang særtrekkene ved sosiale tjenester av allmenn interesse. Beskjeden er klar: sosiale tjenester av allmenn interesse har egenskaper som skiller dem fra andre tjenester av allmenn interesse, som blant annet telekommunikasjon og transport.

Særtrekk ved sosiale tjenester av allmenn interesse

Sosiale tjenester varierer fra et land til et annet og kan dekke sosialboliger, barnepass og hjelp til vanskeligstilte personer. De er ofte rettet mot enkeltpersoner. Målet med sosiale tjenester er knyttet til tilgang til grunnleggende sosiale rettigheter. Tjenestene er basert på solidaritetsprinsippet, og krever ofte at frivillige og velferdsorganisasjoner bidrar. Ettersom sosiale tjenester ofte skal være lokalt organisert, spiller lokale myndigheter en avgjørende rolle. Derfor er det også utelukkende opp til medlemslandene å definere hva sosiale tjenester av allmenn interesse er, hvilke oppgaver de har og hvordan de skal organiseres.

Prosessen videre: konsultasjon og undersøkelser

Kommissjonens rapport må sees i sammenheng med tjenstedirektivet, retningslinjene for utstasjonerte arbeidstakere og et kommende initiativ om helsetjenester. Europakommissjonen har startet en undersøkelse i hvert

enkelt land for å kartlegge hvordan sosiale tjenester organiseres. På bakgrunn av denne undersøkelsen, og etter omfattende konsultasjoner, vil Kommissjonen legge frem en rapport om saken. Rapporten er ventet mot slutten av neste år og vil beskrive utviklingen av rettspraksis, moderniseringsprosesser og andre nye elementer som berører sosiale tjenester.

Sosialkommissær Vladimír Spidla.

Tjenstedirektivet: mot enighet

Etter to og et halvt år med diskusjoner i EU er medlemslandene nå enige om tjenstedirektivet. Rådet har i stor grad sluttet seg til det reviderte forslaget Kommissjonen la frem i april, som igjen var basert på et bredt kompromiss i Europaparlamentet. Det anses dermed nå for å være bred politisk enighet om direktivet. Endelig vedtak forventes rundt årsskiftet etter en ny behandling i Parlamentet.

Hva innebærer egentlig kompromisset mellom Parlamentet, Kommissjonen og medlemslandene?

Virkeområde

Direktivet vil ikke berøre arbeidsretten, og vil heller ikke omfatte utstasjonering av arbeidstakere (se s. 4). En rekke tjenester omfattes ikke av direktivet, som finansielle tjenester, transport, telekom, helsetjenester, en del sosiale tjenester og gambling for å nevne noen.

Enklere å etablere en bedrift overalt i EU

Man vil kunne avvikle alle formaliteter hos en «hurtigskranke» og etter hvert online. Godkjenningsordninger skal forenkles og må tilfredsstillende en del krav.

Fri utveksling av tjenester på tvers av landegrensene

Selv om direktivet ikke baseres på det såkalte opprinnelseslandsprinsippet, styrkes retten til fri utveksling av tjenester. Medlemslandene må sikre at denne retten respekteres. Nasjonale myndigheter vil likevel ha anledning til å ta visse forholdsregler overfor tjenesteytere fra andre EU-land så lenge disse er nødvendige for å beskytte offentlig orden og sikkerhet, folkehelse eller miljø. Nasjonale myndigheter må i slike tilfeller kunne vise at reglene er forholdsmessige, nødvendige og ikke-diskriminerende. En rekke tjenester er

likevel unntatt disse bestemmelsene, og for disse tjenestene vil «vertslandet» for innkommende tjenester kunne gjøre sine nasjonale regler gjeldende.

Bedre forbrukervern

Direktivet vil pålegge tjenesteytere å gi forbrukere en del viktige opplysninger, og forskjellsbehandling av forbrukere på basis av nasjonalitet eller bosted forbyes.

Mer effektivt tilsyn

Medlemslandene blir pålagt å samarbeide bedre, og direktivet gir en klarere ansvarsfordeling. Et elektronisk informasjonssystem skal gjøre det mulig for myndighetene å utveksle informasjon raskt og effektivt.

Kommissjonens nettside om tjenstedirektivet

Reisebrev fra EUs besøksprogram

European Union Visitors Program (EUVP) gir en unik mulighet til å få et innblikk i hva som skjer i EUs korridorer, og til å få en bedre forståelse av hva EU egentlig er.

Av John Inge Løvdal,
internasjonal sekretær KrF

– I fjor høst fikk jeg muligheten til å delta i European Union Visitors Program, EUVP. Som internasjonal sekretær i KrF, hvor utviklingen i EU, EØS og Norges forhold til Unionen er blant mine ansvarsområder, var det luksus å sette opp en ønskeliste over hvilke politikkområder jeg kunne tenke meg å få mer informasjon om, for så å få lagt opp et skreddersydd program.

Et rimelig regelverk

Mine ønsker ble virkelig tatt til følge. På fem dager var det satt opp 22 møter med representanter fra Kommisjonen, Europaparlamentet, NGOer, den norske EU-delegasjonen og belgiske politikere.

Å treffe et slikt bredt spekter av byråkrater, politikere og organisasjonsarbeidere ansikt til ansikt gir et godt bilde av hva som foregår i Brussel og innenfor EU. Man får god tid til å forklare norske holdninger til ulike saker, stille de «dumme» spørsmålene og gjennom en god og uformell dialog lære masse! Ikke minst gir det en bedre forståelse av sentrale temaer i EU når man snakker med de som til daglig jobber med sakene.

Hva lærer man?

Det er vanskelig å peke på hvilke konkrete nye ting jeg lærte. Men EUVP-uken i Brussel har gitt meg mer helhetlig forståelse av EU. Jeg lærte at det er helt vanlige folk som jobber i Kommi-

sjonen, samtidig som de ofte er noen av de aller flinkeste på sine fagområder. De har bred kunnskap på sine felt og ønsker at EU skal fungere til innbyggernes beste.

EUVP ga meg dessuten en bedre forståelse av dynamikken mellom Kommisjonen og EUs medlemsland. Mange av de jeg møtte var frustrerte over en av de største utfordringene ved det å skape bred folkeopplutning om EU; nemlig å få medlemslandene til å ikke bare skyld på Brussel når det er problemer, men også gi EU-samarbeidet ære for positive resultater. At medlemslandene «always blame Brussels» er kanskje EUs største «krise»?

Jeg opplevde også at EUs fokus i noen sammenhenger er forskjøvet mot nabo-skapspolitikken og middelhavssamarbeidet, kanskje på bekostning av EFTA-landene.

Videre fikk jeg mye konkret informasjon i form av dokumenter, tips til

videre lesing, saksopplysninger osv. Alt dette vil være viktig i mitt framtidige arbeid.

Oppsummert kan man bedre lære hva EU er, ikke ved å komme hjem stappet med detaljkunnskap, men heller ved å få innsikt i de ulike prosessene som foregår og se hvilke hensyn det legges vekt på og hvordan EUs utvikling vil være av betydning for Norge.

Et bra tiltak

Å kunne bidra til arbeidet i et politisk parti med en bedre forståelse og et klarere bilde av EU er viktig. Ikke for å påvirke den politiske debatten, men for å kunne bidra til et mer helhetlig syn. Informasjon og kunnskap er sentralt i alt vårt politiske arbeid, og det må det også være i debatter omkring EU og EØS.

**EUVP er med andre ord et bra tiltak!
Takk for muligheten!**

Fakta om EUs besøksprogram

- Unge ledere (25-45 år) fra land utenfor EU kan inviteres til å delta.
- Deltakerne får et skreddersydd program på 5 eller 8 dager hvor de besøker EUs institusjoner
- Europakommisjonens delegasjon innstiller de norske kandidatene til EUVP-komiteen
- European Union Visitors' Programme (EUVP) er EUs besøksprogram
- Unge ledere (25-45 år) fra land utenfor EU kan inviteres til å delta
- Deltakerne får et skreddersydd program på 5 eller 8 dager hvor de besøker EUs institusjoner
- Europakommisjonens delegasjon innstiller de norske kandidatene til EUVP-komiteen
- Programmet ble opprettet i 1974

FC Europa stilte til veldedighetskamp

I forbindelse med det fjerde toppmøtet mellom EU, Latin-Amerika og Karibia ble det 11. mai arrangert en fotballkamp der flere av statsoverhodene deltok. Kampen gikk i Wien og inntektene gikk til forlatte barn i Moldova og Romania.

EU-kommissær Olli Rehn (V) og Tyrkias president, Tayyip Erdogan (H)

Østerrikes Forbunds-kansler Wolfgang Schüssel (V) og President for EU-Kommisjonen, José Manuel Barroso (H).

Vil rydde opp i lobby-jungelen

Økt åpenhet er viktig for Europa-kommisjonen. EUs innbyggere skal kunne stole på at institusjonene er ansvarlige og effektive, og at de som jobber i EU ikke misbruker sin stilling.

EUs åpenhetsinitiativ skal både forbedre tidligere tiltak og etablere helt nye metoder for innsyn i EUs arbeid. En høringsrunde på lobbyvirksomheten i EU er i gang og vil bli utgangspunktet for nye regler og rutiner på feltet. Det vurderes å etablere et sentralt register over de omtrent 15.000 lobbyistene i Brussel. Selv om lobbyvirksomhet er en nødvendig og nyttig del av ethvert demokrati, må offentligheten få vite hvor mye innflytelse lobbyistene har, hvem de representerer og hvor de får midler fra.

Euro i Slovenia fra 2007

EUs statsledere har bestemt at Slovenia innfrir kravene for å bli med i eurosonen fra og med 1. januar 2007. Slovenia blir dermed det første av de nye medlemslandene som tar i bruk euroen.

Schumanforedraget:

«Arven etter Robert Schuman – har den relevans i det 21. århundret?»

Årets Schuman-foredrag ble holdt av stortingspresident Thorbjørn Jagland. Foredraget handlet om EUs utvikling og Norges forhold til EU. Interessen for foredraget viste seg å være veldig stor, med nesten 200 deltakere.

Jagland snakket om den stadig større rollen EU får i verden, men at oppslutningen om EU har blitt svakere de siste årene. Han mener at grunnen til dette kan være at EU tar på seg oppgaver som nasjonale stater kunne ha klart selv og ikke jobber nok med andre oppgaver, som for eksempel miljø og fred. EU må snu energien i en grønn retning og påvirke USA til å gjøre det samme, ifølge Jagland. Han ser også for seg en slags «ny Schuman-plan» som ville gått ut på å regulere konflikten i Midtøsten. Selve kjernen i EU er å bidra til å skape fred i verden, derfor er det veldig viktig å forene Europa med sin «nabo», Midtøsten.

Stortingspresident Torbjørn Jagland.

Utvidelsen – en suksess for både gamle og nye EU-medlemmer

Gjenforeningen av Europa er ikke bare en politisk bragd, men også en økonomisk suksess, sier finanskommissær Joaquín Almunia i en kommentar til rapporten som viser at både gamle og nye medlemmer har tjent på 2004-utvidelsen

To år etter EUs største utvidelse viser tallene at prosessen har vært en økonomisk suksess. De ti nye medlemslandene har en sterk vekst, og tar innpå sine rikere naboer når det gjelder økonomisk styrke. Samtidig har de «gamle» medlemmene også dratt fordel av utvidelsen. Det indre markedet er utvidet med 75 millioner innbyggere til over 450 millioner. Dette har gitt nye muligheter for handel og investeringer i hele EU.

Den økonomiske fremgangen er sårt tiltrengt. De åtte sentral- og østeuropeiske landene opplevde en sterk økning i arbeidsledigheten i prosessen med å tilpasse seg en markedsøkonomi. Nå viser det seg at gjennomføringen av EUs regelverk har bidratt til å reformere de tidligere planøkonomiene. Resultatet er makroøkonomisk balanse og stabile finansmarkeder.

De svært åpne økonomiene i de nye medlemslandene har betydd nye forretningsmuligheter og økte investeringer utenfra. Direkte utenlandsinvesteringer utgjorde hele 191 milliarder euro i 2004, eller 40 % av landenes totale bruttonasjonalprodukt.

– Det var mange dommedagsprofetier før øst-utvidelsen, men ingen av disse har gått i oppfyllelse, sier utvidelseskommissær Olli Rehn og fortsetter:

– Det at man nå ser at alle EU-medlemmer har dratt økonomiske fordeler av utvidelsen, burde fjerne det som måtte være igjen av slike misoppfatninger.

Verken profetien om at utvidelsen kom til å skape store økonomiske problemer for EU eller spådommene om migrasjonsflom fra de nye medlemslandene har dermed slått til.

I EU-budsjettet har utvidelsen hatt en prislapp på 28 milliarder euro over 15 år. De årlige overføringene økte i fjor til 2,1 % av BNP i de nye medlemslandene, som er betydelige beløp. Likevel utgjør dette bare 0,1 % av de «gamle» medlemmenes BNP. I det nye langtidsbudsjettet er det satt av 158 milliarder euro til økonomisk utjevning i det nye medlemslandene.

– Alle tjener på at befolkningen i de nye medlemslandene får en bedre levestandard, understreker finanskommissær Almunia. – Primært fordi firmaer i EU utnytter de nye forretningsmulighetene, blir mer effektive og derfor også mer konkurransedyktige internasjonalt. Utvidelsen bidrar dermed til at EU klarer seg bedre i det nye internasjonale økonomiske system, sier han.

Utvidelsens feiring i Brussel 1. mai 2004.

Følg med på hva som skjer i EU! Gratis abonnement på elektronisk nyhetsbrev, EU-magasinet og invitasjoner til seminarer og konferanser får du ved å registrere deg på: <http://www.europakommisjonen.no/Publikasjoner/abonnement.asp>

Ansvarlig utgiver Europakommisjonens delegasjon til Norge og Island • Redaktør Lillian Andenæs • Bidragsytere: Rune Dragset, Véronique Janand Kolbjørnsen, Joachim Svendsen, Martin Sending, Tymon Bugajski, Ragnar Semundseth, Solveig Ulvaen, Marie-Astrid Matlary, Sunniva Tofte • Adresse Pb 1643 Vika, 0119 Oslo • Tlf. 22 83 35 83 • Faks 22 83 40 55 • E-post europakommisjonen@ec.europa.eu • Kontortid: Hverdager kl. 09-16, Haakon VII's gt 10. Hjemmesider: www.europakommisjonen.no, www.eung.no • Europaserveren: www.europa.eu • Grafisk produksjon: Mediehuset GAN
Innholdet i EU-magasinet gjengir ikke nødvendigvis Europakommisjonens offisielle standpunkter. Ettertrykk tillatt med kildehenvisning.
Gratis abonnement. • ISSN: 1500-5275